

Jaarbericht
2024

VKI GROEIT GROEI JE MEE?

Van Kleef Instituut

Kennis en inspiratie voor de zorgprofessional

Tips & tools

Speciaal voor jou!

VKI groeit

2024 was een jaar van groei. Dat besepte ik pas toen het jaar voorbij was. Het kost tijd om ideeën tot bloei te laten komen. Goede grond zoeken, zaaien, aandacht blijven geven en wachten tot de eerste groene puntjes boven de aarde piepen. Zo kwamen in het afgelopen jaar meerdere projecten tot bloei.

Met subsidies van VWS, ZonMw en het Groene Kruis Fonds hebben we in 2024 een stevige basis gelegd voor grotere, zelfs landelijke projecten. Een nieuw traject voor mbo-zorgverleners bijvoorbeeld, waarin we met hen op zoek gaan naar praktische kennis die wérkt. Ook startten we een praktijkonderzoek met een van onze partners naar het afbouwen van medicijnen. We hebben nu al zin om de resultaten hiervan te delen.

In dit jaarbericht staan we stil bij het soms onzichtbare proces waarmee we zorgprofessionals ondersteunen in hun vak. We luisteren, doen onderzoek en ontwikkelen praktijkprojecten waarin zij zélf kunnen leren en ontdekken, met en van elkaar. Niet één keer, maar steeds weer. Het is een cyclus.

Wil jij ook een zaadje planten en de vruchten plukken? Laat het weten, we zijn benieuwd!

Elvira Nijhof, directeur VKI

6

4

8

13

11

- 03** Het begint met luisteren
- 04** Zorgverleners op onderzoek in de praktijk
- 06** Nieuw ontwikkeltraject voor mbo-zorgverleners én teamleiders
- 08** 3 x VKI op maat
- 10** Een netwerk vol nieuwe ideeën
- 11** Nieuw leesvoer en luistertips
- 13** Wij groeien door. Groei je mee?

Het begint met luisteren

Bij VKI beginnen we altijd met luisteren. Hoe gaan verpleegkundigen en verzorgenden om met vernieuwingen in de zorg? Wat hebben zij nodig om hun vak goed en met plezier uit te oefenen?

Dit vragen we elk jaar aan zorgprofessionals, opleiders, beleidsadviseurs én bestuurders. Met hun ideeën, zorgen en ervaringen gaan wij aan de slag!

Enthousiaste zorgprofessionals denken met ons mee

Onze Adviesraad

In 2024 bliezen we onze Adviesraad met verpleegkundigen en verzorgenden nieuw leven in. Het resultaat? 18 enthousiaste zorgprofessionals van onze kernpartners delen hun ervaring en denken met ons mee. Wij zijn blij met ze!

TIP

Weet je welke collega uit jouw organisatie in onze Adviesraad zit? Kijk op [onze website](#) bij adviesraad en deel jouw ideeën. Ook voor vragen kun je bij hen terecht.

3

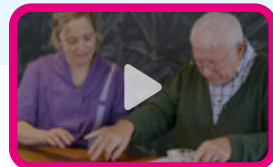
Extra communicatiekracht, welkom!

Communicatie is steeds belangrijker geworden in ons kennisnetwerk. Daarom hebben we in 2024 ons team uitgebreid met een communicatieadviseur én een nieuwe Communicatieraad opgericht. Van elke aangesloten zorgorganisatie is één communicatieadviseur aangesloten. Samen zorgen we ervoor dat de waardevolle kennis van zorgprofessionals komt bij zorgprofessionals komt.

'De eerste Communicatieraad met de communicatieadviseurs- en managers van onze kernpartners sprong er voor mij echt uit: zo leuk om samen met vakgenoten te brainstormen over onze communicatiestrategieën. Veel herkenning en nieuwe inzichten!'

*Marjolein Versteeg,
communicatieadviseur VKI*

Omggaan met moeilijk of agressief gedrag. Wat heb je nodig?

Het voorkomen van moeilijk en agressief gedrag is een actueel thema in de zorg. Onze kernpartners doen hier al veel aan. We vroegen hen: wat mis je nog? Waar kan VKI bij ondersteunen? Daar kwamen twee wensen uit:

1. Een korte, beeldende uitleg (op papier en in filmpjes) over het haperende brein bij dementie. Tot welk gedrag leidt dit en hoe kun je erop reageren?
2. Tips voor objectiever rapporteren, zodat je als zorgprofessional beter weet wat er speelt bij jouw cliënt of bewoner. Wat betekent het als iemand 'slecht heeft geslapen' of 'agressief was'? We maken daarom een werkboekje met tips en oefeningen.

Heb je interesse? Ze zijn in de maak. Houd onze nieuwsbrief en de socials in de gaten.

Zorgverleners op onderzoek in de praktijk

De kracht van ons netwerk is dat we samen met verzorgenden en (wijk)verpleegkundigen praktijkonderzoek doen. Zij testen wat voor hen werkt, en wat niet. Die kennis delen we. In dit jaarbericht beschrijven we twee onderzoeken: één is bijna klaar, de ander is net gestart.

BIJNA
KLAAR!

Onderzoek naar Continentiezorg op Maat (COM)

COM

Kunnen we continenzorg voor cliënten en bewoners verbeteren als we het plaspatroon van de cliënt in kaart brengen met de Identifi, een sensor in het incontinentiemateriaal?

Tien teams van ActiVite, Careyn, Laurens en Topaz onderzochten dit in de afgelopen twee jaar (met subsidie van ZonMw). Zij bekeken onder andere hoe dit in de praktijk werkt, wat het oplevert en wat de aandachtspunten zijn.

Verspreid over 2025 kun je de resultaten bekijken en beluisteren:

- een artikel over de resultaten van dit onderzoek;
- een boekje met de resultaten en ervaringen van de teams;
- een compacte flyer met praktische tips over continenzorg op maat;
- leerzame podcasts en een e-learning met filmpjes.

Een eerste inkijkje?

We zien en weten dat continenzorg op maat het welzijn van cliënten kan verbeteren en de belasting van zorgprofessionals kan verminderen, maar het kost ook tijd en aandacht. Bij dit onderzoek zagen we – vooral bij de intramurale teams – met name aanpassingen van materiaalkeuze en de frequentie en tijdstippen van toiletbezoek en verschoonmomenten.

>> Je leest [hier](#) meer over dit project op.

NET
GESTART!

BAMM: Beter Af Met Minder

We starten, dankzij subsidie van ZonMw, met een praktijkonderzoek naar het afbouwen van onrustmedicatie. Dit is een vervolg op het onderzoek dat Laurens-verzorgende Milica deed in het VKI-praktijkproject Onbekend Talent.

Onrustmedicatie (psychofarmaca) is niet slecht, maar het is niet altijd nodig. Soms is een andere aanpak beter, bijvoorbeeld een gesprek of begeleiding. Op vier locaties van Laurens gaan verzorgenden en verpleegkundigen onderzoeken welke kennis nodig is voor het (beter) inzetten, afbouwen en stoppen van psychofarmaca. Dit doen zij in overleg met hun team, de behandelaren en de naasten van bewoners.

>> Je leest [hier](#) meer over dit project.

**Sterke medicijnen
zijn liefde*, humor*
en aandacht***

***Zonder bijwerkingen**

Nieuw ontwikkeltraject voor mbo-zorgverleners én teamleiders

Praktijkwijs

 Kennis in actie

Zorgprofessionals leren het liefste van elkaar in de praktijk. Zo hebben we al meerdere verandertrajecten voor hen opgezet, waarin ze dat samen doen, leren en veranderen!
In 2024 ontwikkelden we met subsidie van VWS een gloednieuw ontwikkeltraject voor mbo-zorgverleners en teamleiders: Praktijkwijs, kennis in actie!

Profiteren van praktische kennis

De aanleiding? Er is een schat aan praktische kennis in de zorg. Maar waar vind je de informatie die je nodig hebt in je werk?

In Praktijkwijs onderzoeken we met mbo-zorgverleners én teamleiders hoe zij praktische kennis beter kunnen vinden, gebruiken en delen in hun team. Ze doen dit aan de hand van een praktisch en concreet zorgthema waar ze met hun team tegenaan lopen.

Denk aan omgaan met agressie, of met mensen met dementie.

Eerste twee groepen van start

De eerste twee groepen gaan in september 2025 van start: één groep van (maximaal) 15 mbo-zorgverleners en één groep van (maximaal) 15 teamleiders. Ben of ken je iemand met interesse? We zoeken nieuwsgierige, enthousiaste deelnemers die met praktische kennis de zorg lichter, beter en leuker willen maken.

'We hebben in 2024 hard gewerkt aan de opzet van Praktijkwijs. Wat past bij de behoefte van zorgverleners? Hoe gaan we dit organiseren? Ik ben trots dat we met Praktijkwijs mbo-zorgverleners weer een mooie kans geven om te laten zien wat voor hén werkt.'

*Annemarie Klaassen,
programmamanager VKI*

>> Lees verder op
onze website.

Extra teamtrainingen bij praktijkproject

Zorg Samen – met familie!

Voor het project Zorg Samen hebben we in 2024 extra trainingen georganiseerd waarin zorgverleners met trainingsacteurs beter leren communiceren en samenwerken met familie van hun cliënten.

THEATER- VOORSTELLING

In 2025 organiseren we theatervoorstellingen speciaal voor voor zorgverleners, familie, vrijwilligers en naasten.

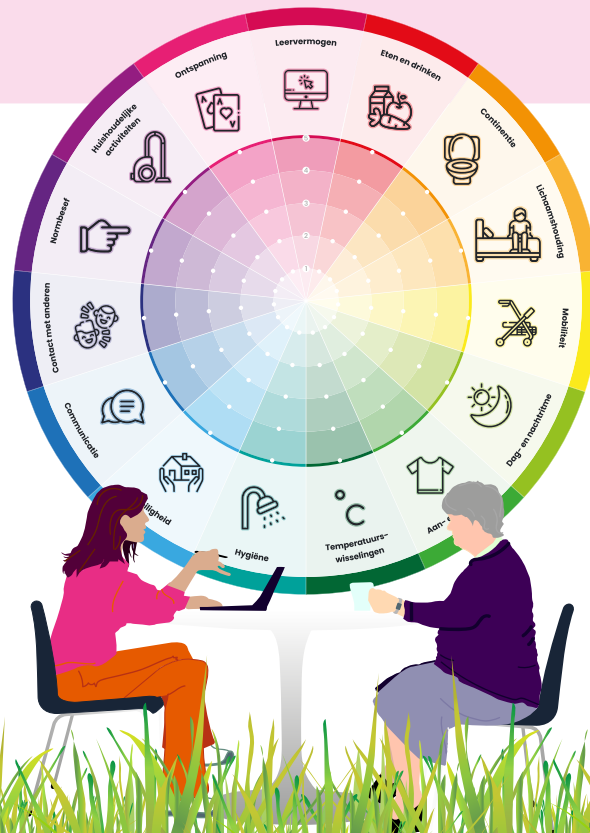

Ontwikkeltraject ZRR+ gaat intramuraal!

Na de positieve ervaringen in de thuiszorg hebben we in 2024 drie intramurale teams van Laurens en Topaz getraind om te werken met de ZelfredzaamheidsRadar en het positieve gesprek.

Met deze aanpak onderzoeken verzorgenden of verpleegkundigen met de cliënt: wat kunt u nog wél? En waar kunnen hulpmiddelen ondersteunen?

>> Lees [hier](#) meer

3x VKI op maat

Naast alle gezamenlijke projecten, onderzoeken en bijeenkomsten in ons netwerk, ontwikkelen we elk jaar voor iedere aangesloten zorgorganisatie 'VKI op maat'. Onze kernpartners kiezen zelf een thema waarvoor ze graag een succesvolle VKI-methodiek, bijeenkomst of tool inzetten. VKI vertaalt die dan op maat naar hun praktijk. We noemen drie voorbeelden uit 2024.

Hoe ga je om met dementie?

De Zellingen koos voor trainingen over dementie voor zorgprofessionals op de afdelingen somatiek en psychogeriatric.

De zorgprofessionals merken dat er steeds meer bewoners zijn die naast hun lichamelijke beperking geestelijk achteruitgaan, of steeds later worden opgenomen, waardoor er ernstiger onbegrepen gedrag is. Hoe ga je daarmee om?

In de training kregen de teams eerst uitleg over het ouder wordende brein. Daarna speelden acteurs situaties na die de medewerkers in hun werk tegenkomen.

De zorgprofessionals waren zo enthousiast dat De Zellingen in 2025 de training uitbreidt naar andere afdelingen.

Animaties over prikkelverwerking in het brein

Topaz had behoefte aan een visuele uitleg over prikkelverwerking. Hoe verwerken we prikkels, zoals geluiden, geuren, kleuren en bewegingen? En wat gebeurt er als dit proces verstoord is door bijvoorbeeld dementie of een hersenbloeding?

>> Je vindt de animaties over prikkelverwerking in het brein op onze [website](#).

Training op maat voor werkbegeleiders

Samen met Marente en de trainingsacteurs van onze samenwerkingspartner Ervarea organiseerden we 8 inspirerende sessies voor werkbegeleiders. Werkbegeleiding vraagt flexibiliteit, creativiteit en een flinke dosis geduld. Marente wilde hen ondersteunen bij de invulling van hun rol.

Wat hebben de sessies opgeleverd?
Marente schreef hierover:

93
werkbegeleiders
deden mee

'Meer
zelfvertrouwen
en inzicht'

'Een interactieve,
humorvolle
leeromgeving
dankzij Ervarea'

'Extra
kennis van tools,
zoals de
Cirkel van invloed'

'Ik heb weer zin
in mijn rol!'

'Feedback
geven
via de 3G's'

8.7
**Gemiddelde
waardering voor
deze training**

'Ik ben anders
gaan kijken naar
mijn manier van
begeleiden'

68

bijeenkomsten
en netwerken

Communicatie-
raad

Workshop
'Maak de kring
rond een cliënt
groter'

Netwerk-
bijeenkomst
'Welkom- en afscheids-
gesprekken in het
verpleeghuis'

8,2
gemiddelde
waardering

Kennisnetwerk
met kwaliteits-
verpleegkundigen

VKI is een netwerk waar kennis en
inspiratie samenkomt: dat is onze kern!
Een plek waar zorgprofessionals van elkaar
kunnen leren en nieuwe ideeën vorm krijgen.

Een netwerk vol nieuwe ideeën

Een plek ook waar zorgorganisaties lef tonen en hun
zorgverleners ondersteunen bij vernieuwingen in hun vak
en ruimte geven om te leren en te groeien. Zo kwamen
zorgprofessionals in 2024 op verschillende plekken
samen; in projecten, (actie)onderzoeken,
bijeenkomsten, kennisnetwerken en
inspiratiesessies.

Inspiratiesessie
'Verpleeghuis van
de toekomst'

Workshop
'Hoe voer je het gesprek
over soms lastige
onderwerpen?'

Opleidingsraad

Workshop
'Veranderen. Welke
schoen trek jij het
eerste aan?'

Kennisnetwerk
met
praktijkopleiders

Programmaraad

Collega-
traint-collega in
Methodisch
werken

Strategiesessie
met bestuurders

Kennisnetwerk
met
verpleegkundigen
in verpleeghuizen

Adviesraad

1062
deelnemers

NIEUW LEESVOER EN LUISTERTIPS!

We vertalen graag actuele en interessante (wetenschappelijke) onderzoeken en ontwikkelingen naar praktische kennis voor zorgprofessionals in de ouderenzorg.

Ook in 2024 maakten we nieuwe werkboekjes, podcasts en trainings-materiaal, waarmee je zelf - of samen met je team - aan de slag kunt.

Werkboekje Rebels leiderschap

Samen met Careyn hebben we een werkboekje gemaakt waarmee we zorgprofessionals aanmoedigen om hun vakkennis en ervaring voorop te zetten. Ook als dat schuurt met 'de regels' in de zorgpraktijk.

In het boekje staat het verhaal van 'mevrouw Vos' centraal. Ze woont sinds kort in het verpleeghuis. Op vrijdag eet zij graag een visje, maar dat staat niet op het menu. Mag jij

dit als zorgverlener zelf voor haar kopen? Past dit binnen de regels? Met audiofragmenten en de vragen in het boekje kun je met je team bespreken hoe jullie omgaan met passende zorg en eventuele (spook) regels.

>> Je vindt het werkboekje 'Rebels Leiderschap' op onze [website](#).

‘Naast onze eigen praktijkonderzoeken vertalen we bij VKI ook wetenschappelijke publicaties naar de praktijk van zorg-professionals. Ik maak er een kort, praktisch document van met de naam ‘VKI Vertaalt’. Zo kunnen zorgverleners de tips uit het onderzoek ook écht gebruiken. We krijgen er enthousiaste reacties op, dus dat is fijn!’

Monique Goense, onderzoeker en programmamanager VKI

VKI vertaalt wetenschap naar de praktijk

In 2024 verschijnen twee nieuwe edities van VKI Vertaalt:

- Samenwerking met mantelzorgers met een migratieachtergrond
- Verhuizen naar het verpleeghuis

Je vindt ze op onze [website](#).

Beter leren omgaan met moeilijk of agressief gedrag

Hoe ga je om met moeilijk, onbegrepen en agressief gedrag? Het blijft lastig. Daarom hebben we twee nieuwe werkboekjes met filmpjes gemaakt:

- Werkboekje ‘Moeilijk en onbegrepen gedrag’, met uitleg, oefeningen en filmpjes over verschillende vormen van agressie en zeven psychiatrische aandoeningen.
- Werkboekje ‘Aan de slag met grensoverschrijdend gedrag’. Hoe herken je het? Hoe kun je erop reageren (als team)?

Je vindt ze op onze [website](#)!

lekker
luisteren

“P9”

Nieuwe podcasts

Luister je liever? We hebben in 2024 weer drie nieuwe podcasts gemaakt voor ‘Dagstart’: een podcastserie met goede ideeën voor het dagelijks werk van zorgverleners in de thuiszorg en in het verpleeghuis.

‘Eén van de nieuwe podcasts gaat over de waakbox die bij het overlijden van ouderen met een islamitische achtergrond kan worden gebruikt. Journalist Piet-Hein Peeters gaat hierover in gesprek met zorgprofessional Samira El Moussaoui.

Maar er is nog meer!
Vind ze op onze [website](#) of in je podcastapp.

Wij groeien door, groei je mee?

In dit jaarbericht laten we je zien wat we in 2024 hebben gezaaid en geoogst. Intussen staan er alweer nieuwe projecten en plannen op de agenda. Blijf op de hoogte en groei mee!

Meld je aan voor onze nieuwsbrief, volg ons op LinkedIn en maak een account aan op de website. Zo blijf je op de hoogte van onderwerpen waar jij interesse in hebt en plant jij je eigen zaadjes voor 2025.

'Het leukste van 2024 vond ik dat onze werkzaamheden zijn uitgebreid. We hebben mooie nieuwe projecten opgezet, ons team is uitgebreid en we hebben nieuwe subsidies aangevraagd. Ik heb nog steeds mijn handen vol aan de organisatie van onze bijeenkomsten. Hier word ik extra enthousiast van. Zo leer ik ook weer nieuwe dingen.'

Wilma Jenniskens, officemanager VKI

Om je (ook) op te verheugen!

- Tips (en een werkboekje!) voor een goed gesprek met cliënten en mantelzorgers en/of naasten.
- Vier 20 jaar VKI met ons mee. Kom **18 september 2025** naar het VKI Nazomerfestival in Den Haag!
- Samen aan de slag: werkboekje en training over samenwerking en werkplezier in teams
- Het project AMOUR heeft subsidie gekregen voor een vervolgtraject bij ActiVite en een nieuw traject bij Careyn. Zin in!

MAAK EEN ACCOUNT AAN OP ONZE WEBSITE

Zo ontvang je het laatste nieuws op maat in je mailbox. Schrijf je met een **druk op de knop** in voor onze workshops.

NIETS MISSEN EN ALTIJD OP DE HOOGTE?

Het Van Kleef Instituut is het kennis- en inspiratienetwerk van en voor zorgprofessionals. We doen projecten en onderzoek, organiseren workshops en maken praktisch (trainings)materiaal waarmee zorgprofessionals van elkaar kunnen leren.

Blijf op de hoogte van je vak en schrijf je in voor de maandelijkse nieuwsbrief via www.vankleefinstituut.nl.

Of volg ons op:

Ons team breidt verder uit

Heb je altijd al bij VKI willen werken?

Laat het weten!

Samen maken we de zorg beter en leuker.

Ga naar onze [website](#)
voor meer informatie.

Dit jaarbericht is
een uitgave van het
Van Kleef Instituut.

© 2025

Tekst:

Tind, Nelly Dijkstra

Redactie:

Elvira Nijhof en
Marjolein Versteeg

Vormgeving:

Mariël Lam, bno

Fotografie:

Dutch Photo Agency
Woudgraaf Videoproducties

Van Kleef Instituut

We werken samen met onze kernpartners:

 ActiVite
Zorg die bij je past

 Careyn

 laurens

 Marente

 Topaz

 De Zellingen

